

Naši dopisi

Iz postojinskega okraja.*) Dolgo sem čakal, da bo z dežele kak učitelj dal odmev govoru v peti seji deželnega zbora dne 17. sušca na izjave gosp. poslanca za kamniški okraj, a zastoj sem pričakoval, »Slovenec« sam je omenil malo potem, da bodo učitelji težko molčali. Gospoda poslanca grozno skrbi naraščaj šolskih troškov, to pa le šolskih, zakaj o drugih prilikah se ni nikoli tako izrazil. Doslej se je tu in tam povdarjalo, da vspehi ljudske šole niso povsem primerni žrtvam, ki jih dežela s šolo ima, ne da so učitelji tega krivi. G. Kersnik pa to odločno pové, da sta dva tehtna razloga, ki vplivata, da šolstvo in učiteljstvo ni tako, kakor bi moralo biti po pravici. To je, učitelji sami smo nevspehov krivi. Njemu je prvič, rečem, prvič pomanjkljivost šolskega nadzorstva, drugič pa čudno postopanje pri oddajah učiteljskih služb, ki dela učitelje služne in jih dovaja do tega, da ne gledajo več na svojo veljavo.

(Konec prih.)

Z Dolenjskega. »Entbahren sollst du, sollst entbahren! Das ist der ewige Gesang« (G. Faust I.)

Dopis »Z Notranjskega« v jedni zadnjih številčk Vašega lista mi je tako dopal, da sem ga dvakrat po vrsti prebral, ker dokaz je jako razviden, kako dobro se imamo učitelji. Uči pa mlajše tudi to, da bodi previden in sam, ako ti le okolnosti dopuščajo. Jaz še

*) Ta dopis je ponatisnen po »Sl.« št. 80.

nisem doslej nikoli takega domačega računa delal, gledal sem le, da nisem nikdar več izdal, kakor sem dobil; uvidim pa, da je jako koristen.

Pri vsem tem nam pa marsikateri naše tako nizke plače vedno le zavida. Tako nekemu dopisniku z Notranjskega v jednem naših dnevnikov ni všeč, da je nekdo iz istega dela Kranjske pisal resnico o naših plačah v »Učit. Tovarišu«.

Res bi bilo dobro, da bi se naše plače drugače uredile in sicer po službenih letih, ker to bi bilo najbolj pravično in za šole najkoristnejše, ker bi se učitelji tako ne premikali iz kraja v kraj.

Delo je pa posebno ondi težavno, kjer je preveliko število šolo obiskujočih otrok. Koliko je še na Kranjskem šol, v katerih pride na jedno učno moč čez 200, da, še celo čez 300, recí: tri sto učencev. Ali bi ne bilo tedaj pravično plače po službenih letih urediti, ker imajo večinoma oni učitelji največ učencev, ki so IV. plačilni vrsti? Pa bode že kdo rekel, le glej ga in poslušaj ga, kako zopet moleduje; le plača in denar, to se premleva vedno. Mislim pa, da se bo še, dokler se plače prav ne uredé.

Pa upajmo na boljšo bodočnost, katera nam mora jedenkrat prisijati in bodimo veseli dotlej, da pravo veselje v resnici pride, ker: »Ein Vergnügen erwarten, ist auch ein Vergnügen« — pravi Lessing. Tako bode naš trud nekoliko pozabljen in težavno naše delo olajšano. —I.

Društveni vestnik.

Iz kamniškega okraja. Dne 7. mal. travna je zborovalo naše okrajno učiteljsko društvo v Dobu. Zborovanje je počastilo izmed 35 društvnikov 6 gdč. učiteljic in 19 gg. učiteljev.

Točno ob 10. uri nastopi gdč. Gabriela Gogala ter obravnava berilo »Bučelica« stvarno in slovnično prav zanimivo.

Po dovršeni obravnavi običajno pozdravi predsednik g. Janežič navzočne, zahvali gdč. Gogalo za trud in način prednašanja, g. nadzorniku Letnarju pa za tako vestno obiskovanje naših zborovanj. — Spomni se vzvišene vladarske hiše in med društvenim letom umrtih visokih pokojnikov Žige in Henrika. Omeni tudi tristoletnico J. A. Komenskega, njegove nesmrtné ideje ter nas pozove, da naj nas vodi duh njegov gledé dela in narodnosti.

Društveni tajnik omenja spremembe in delovanje minolega leta ter se izjavi, da društvo ni sicer veliko storilo, a zadostuje popolnoma našim razmeram. Narod naš je majhen in temperament njegov kaj rad vzkipi bodi si pri naravni ali umetni temperaturi ter kuje idejale, katerih izvršiti pri tej raztresenosti ni kos. In stan naš pa je v tem narodu, ako ga pogle-

damo skozi politične naočnike, le majhna, a jako črna pika.

Ta stan je važen, potreben, imeniten itd. pravi politikar, kadar ga potrebuje v svoje namene. Kadar ga pa ta stan prosi z otročjo pobožnostjo: gospod, usmili se me! zavrne ga ter ga porine tje, kamor se mečejo iztisnene limone. Prilčno tako se je blatil naš stan pod različnimi političnimi firmami posredno in neposredno, vedoma ali nevedoma v polupreteklem času, ko so se obravnavale »res utemeljene prošnje« za povišanje naših plač. Denarja za nas ni, pač pa graja, neopravičena graja, ker posamezno zanemarjanje šolskega posla, če je sploh kje, kar jaz vedeti ne morem, še ni ves stan naš. vse učiteljstvo! Hud, bridek in nepričakovan udarec je to nedolžnim — pa njih je nebeško kraljestvo! Zato pa ne bodimo potrti. Živimo, ker živeti moramo, rajše v veselji nego v žalosti. Pogled skozi mnogobarveno politično steklo nam je razjasnil stališče, kar pa ni malo. Porabimo položaj, ki nas je osamel, združimo se med seboj v tesno bratško zvezo, v kateri si položimo svoje trpljenje, svoje nezgode in se iznebimo bolesti, ki nam jih provzročuje težak posel naš vsaj